

çades amb Pi i Sunyer que el menaven a l'estudi i demostració de la immunitat local. Les experiències i conclusions foren comunicades a la Societat de Biologia l'any 1923, dos anys abans que Besredka comunicés les seves troballes. Per cert que Besredka, que coneixia els estudis de Turró i Pi Sunyer per haver-ne donat compte en els Annals de l'Institut Pasteur, que amb to.a seguretat coneixia la comunicació de Turró i Domingo, en el seu llibre aparegut molt després no esmenta per res aquestes investigacions.

Aleshores també fa estudis en recerca de la immunitat local contra la febre tifoidea per mitjà de la vacunació per ingesta. Fracassa per defectes de tècnica, però el seu deixeble i col·laborador Pere Domingo ho assoleix més tard amb els gèrmen biliats.

Aquesta ràpida enumeració dels estudis del Mestre palesa dos fets importantíssims per la nostra Ciència. Un, que el Laboratori Municipal ha esdevingut un viver de gent jove que treballa neguitosa, arrecerada a aquell home cordial. Al seu entorn bullen els deixebles que s'afanyen a posar-se a to de la febre de treball d'aquell capità de Ciència. Però aquests deixebles, noms il·lustres més tard, necessiten un article més documentat per a valorar-los.

L'altre fet és el que ja hem anotat abans, que Turró no refusa de col·laborar amb els joves; un

cop iniciats en els treballs del Laboratori, troben no el mestre sinó el company amatent i destre.

Aquesta actuació de Turró fa del Laboratori del Parc un lloc d'estudi. Precisament aquest centre estava cridat a ésser un dels puntals de la nostra Ciència: En Ramon i Cajal, vingut de València, havia estat ben prop d'aconseguir una plaça en aquell lloc ciutadà. Segurament l'hauria fet restar entre nosaltres i per bé que mentre ocupà la càtedra en la nostra Universitat féu bona part dels seus estudis i descobertes, el temps i la doble activitat li haurien proporcionat una acció profunda en la nostra joventut mèdica. La sort ens compensà, i a manca del planter històlegs originals ens covà un estol de bacteriòlegs i fisiòlegs, orgull avui de la nostra Ciència.

I sort tinguérem de tal mestre. Català de soca i de rel, amb totes les virtuts i tots els vicis de la nostra gent, era un foc abrandat que socarrimava els deixebles fos allà on fos. "I encara s'encrespen les discussions, i sovint, conta En Pi i Sunyer, en sortir de la lliçó i pujar Rambla d'Estudis amunt (sortien de l'Acadèmia i Laboratori installada aleshores al carrer de la Porta Ferrissa), la gent es gira encuriosida per la violència dels crits i la brega sobre les lisines i els anticossos. No s'ha de dir que En Turró no és dels més moderats".

Subscriuiu-vos al Casal del Metge

**OBLIGACIONS HIPOTECARIES, AMB LA GARANTIA DEL PROPI IMMOBLE, DE 400 PESSETES
EFFECTIVES, AMORTITZADES AL PREU DE 500 PESSETES**

**INTERES DEL 4 % NOMINAL (5 % EFECTIU) LLIURE DELS TRIBUTS ACTUALMENT ESTABLERTS
AMORTITZACIÓ EN 50 ANYS I EN PREFERÈNCIA ALS HEREUS DELS COMPANYYS DESAPEREGUTS
LA SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA ÉS DE 400 PESSETES. LES SUBSCRIPCIONS SUPERIORS HAN D'ÉSSER
MÚLTIPLES DE 400**

**LA SUBSCRIPCIÓ ES POT FER EFECTIVA EN UN SOL TERMINI DE LA TOTALITAT O EN 3 TER-
MINIS: DEL 50 % EN FER LA SUBSCRIPCIÓ, 25 % EN FER LA SUBSCRIPCIÓ, 25 % ALS SIS MESOS
I EL 25 % RESTANT DESPRÉS**

**L'ADQUISICIÓ DEL SOLAR ÉS UNA COSA IMMEDIATA I EN CONSEQUÈNCIA ÉS CONVENIENT
QUE ES VAGI FENT EFECTIVA LA SUBSCRIPCIÓ, DE MANERA QUE EL PRIMER TERMINI S'HAGI
COBRAT COM A MÀXIM FINS EL DIA 15 DEL VINENT GÈNER**

El Casal ha d'ésser de tots. Subscriuiu quan menys una obligació